

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

สังคมไทยในอดีต เป็นสังคมเกษตรกรรมดำรงชีวิตในรูปเศรษฐกิจพอเพียง ด้านครอบครัวจะเป็นครอบครัวขยายมีพ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยายอยู่รวมกัน ช่วยกันทำงาน มีการแบ่งปันหน้าที่กันอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมที่ดีมีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน ปฏิบัติต่อกันด้วยความรักความเมตตาและห่วงใยจึงเป็นครอบครัวที่อบอุ่น เด็กเกิดมาในสภาพแวดล้อมที่ดีมีความเคารพ เชื่อฟังคำสั่งสอนของ ปู่ ย่า ตา ยายและผู้ใหญ่ในครอบครัว ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่สั่งมาสืบทอดกันมาอย่างเคร่งครัด ทุกคนทำหน้าที่ของตนเองอย่างสมบูรณ์พ่อแม่มีเวลาอบรมดูแลลูก ให้ลูกดีมีนมของตนเอง ทั้งแม่ยังมีเวลาในการเล่นที่เล่นแทรกไว้ด้วยคุณธรรมที่สั่งมา มีการอบรมกิริยามารยาท ทั้งการพูดและการกระทำจากแม่ พ่อ และผู้ใหญ่ในบ้านจึงทำให้เด็กซึมซับเอาคุณธรรมและจริยธรรมที่สั่งมาเหล่านั้นไว้ในจิตใจ จนกลายเป็นจิตสำนึกที่ดียึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตเพื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในสังคมที่มีคุณภาพต่อไป

ในปัจจุบันสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีสารสนเทศมีความก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ความเจริญทางด้านวัตถุหลายด้านที่เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ให้มีความสะดวกสบายขึ้นโดยเปลี่ยนสังคมจากความเรียบง่ายไปสู่สังคมที่ซับซ้อน สับสน ความนิยมในวัตถุมีอิทธิพลสูงขึ้นเกิดการแข่งขันในทุกแง่มุม สังคมดั้งเดิมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จากครอบครัวขยายที่มีแต่ความอบอุ่น ช่วยเหลือกัน กลายเป็นครอบครัวเดี่ยวที่ขาดความเอื้ออาทรต่อกัน คนในชนบทก็ทิ้งถิ่นฐานอพยพหลั่งไหลเข้ามาในเมืองใหญ่ที่มีการจ้างงานเพื่อการพาณิชย์ ทำให้เมืองใหญ่เกิดชุมชนแออัดเต็มไปด้วยปัญหามากมาย ลูกเอาไรต์เอาเปรียบ เกิดการแก่งแย่งช่วงชิงกันในทุกๆ ด้าน ผู้ปกครองต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้มาเลี้ยงดูบุตรและเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจของตนเอง ทำให้ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูลูกตามหน้าที่ ต้องจ้างหรือฝากคนอื่นเลี้ยง สามีภรรยาขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันกลายเป็นครอบครัวเหินห่าง ลูกขาดความอบอุ่นอันสืบเนื่องมาจากจุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ที่เปราะบางนำไปสู่เหตุแห่งปัญหาการล่มสลายของครอบครัว ปริมาณการหย่าร้างเพิ่มจำนวนมากขึ้นส่งผลให้เด็กถูกทอดทิ้งเป็นเด็กเร่ร่อนจรจัด ติดยาเสพติดให้โทษ จากการศึกษาผลกระทบของภาวะวิกฤตเศรษฐกิจต่อเด็ก เยาวชนและครอบครัวของ รุจา ภูไพบูลย์และคณะ พบว่า ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้ครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระดับความเครียดของครอบครัวสูงกว่าภาคอื่นๆ และ ครอบครัวในกรุงเทพมหานครมีปัญหาสมาชิกมีอาการซึมเศร้ามีความวิตกกังวลสูง กว่าภาคอื่น ๆ และผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจนี้ครอบครัวมีแนวโน้มปล่อยให้เด็กอยู่กันตามลำพัง มากขึ้น เนื่องจากผู้ปกครองต้องไปทำงานทำ ซึ่งจะมีผลให้ครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่ บทบาทในการดูแล อบรมเด็กและเยาวชนในครอบครัวได้ดี (รุจา ภูไพบูลย์, 2542, หน้า 48)

เมื่อพิจารณาข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์รายวันและโทรทัศน์ในปัจจุบันส่วนใหญ่ มักเป็นข่าวอาชญากรรม การใช้ความรุนแรง ปัญหาครอบครัว ปัญหาทางเพศ การติดการพนัน การติดยาเสพติด ซึ่งบ่งบอกถึงความเสื่อมทางคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคม และปัญหาดังกล่าวปรากฏมากขึ้นใน

กลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นกำลังของชาติด้วย นอกจากนี้การรับวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาตามกระแสโลกาภิวัตน์ โดยชาติวิจารณ์คุณธรรม จริยธรรมที่เคยเป็นเครื่องกำกับควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมดั้งเดิมถูกละเลยหรือสืมนั่นจากคนจำนวนมากขึ้น เนื่องจากคุณธรรม จริยธรรม ไม่ส่งเสริมความเจริญทางด้านวัตถุ อำนาจวัตถุนิยมจึงมีอิทธิพลแรงกล้าเหนือคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม จึงมีการดำเนินการทุกวิถีทางที่จะได้มาซึ่งวัตถุนิยมไม่ว่าจะเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวง การคดโกง ตีชิงวิ่งราว แม้ในสถานศึกษาก็ยังมีเด็กเกเร หนีโรงเรียน ยกพวกทำร้ายกัน ตีดยาเสพติด รวมทั้งการก่ออาชญากรรมต่างๆ ซึ่งนับวันจะทวีจำนวนครั้งและความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อคนในสังคมที่ยังคงยึดหลักการปฏิบัติตนตามคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามของสังคมไทย (ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์, 2546, หน้า 5)

สิ่งเหล่านี้เป็นสัญญาณเตือนอันตรายที่เรียกร้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องควรเร่งให้ความสนใจแก้ไขปัญหานี้ในกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยด่วนก่อนที่จะทุกอย่างจะสายเกินเยียวยา โดยเฉพาะคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ เนื่องจากความซื่อสัตย์คือการประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ไม่เอาเปรียบ ไม่คดโกง สังคมจะสงบสุขได้ต้องอาศัยคนในสังคมที่มีความซื่อสัตย์ ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อหน้าที่การงาน ในทางกลับกันถ้าผู้คนในสังคมขาดคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ สังคมก็จะเต็มไปด้วยคนที่คดโกง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน โดยทุกภาคส่วนในสังคมไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาสถาบันการเมือง สถาบันศาสนา สถาบันสื่อมวลชนรวมทั้งสถาบันวิชาชีพต่าง ๆ ต่างร่วมมือกันทำบทบาทหน้าที่ของตนเองในการสรรค์สร้างคุณธรรมจริยธรรมที่ดี งามให้เกิดขึ้นในสังคมได้ ทั้งนี้เพราะเด็กในปัจจุบันใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษา ประกอบกับรัฐบาลปัจจุบันยังได้กำหนดนโยบายให้มีการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้กับเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีของชาติ ซึ่งควรจะเริ่มต้นจากเด็กปฐมวัย เพราะเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่พร้อมที่จะรับการพัฒนาซึ่งนักจิตวิทยาและนักการศึกษาค้นพบว่า เด็กอายุแรกเกิดถึง 6 ปี เป็นระยะที่เด็กเกิดการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติจนเป็นนิสัย จะเป็นปัจจัยเอื้ออำนวยให้เด็กมีประสบการณ์ตรงในชีวิตและพัฒนาไปสู่ความสามารถสูงสุดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรมต่อไปได้

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ร่างกายและสมองของเด็กกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลอย่างใกล้ชิด เด็กวัยนี้มีโอกาสเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า คือการได้เห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การได้ชิม การสัมผัส ผ่านการสำรวจ เล่น ทดลอง และค้นพบด้วยตนเอง ได้มีโอกาสแก้ปัญหา ซึ่งจากการจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาตามศักยภาพ ควรส่งเสริมให้เด็กสังเกตสำรวจ คิดริเริ่มสร้างสรรค์และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ,หน้า 15) เด็กปฐมวัยจึงควรได้รับการจัดประสบการณ์โดยมุ่งทักษะกระบวนการมากกว่าการเรียนรู้โดยวิธีท่องจำ รวมไปถึงมีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจนเป็นนิสัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดกว้างขวางสามารถเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ ที่ได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อนำมาใช้ให้เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในอนาคตได้ดี ดังนั้น การนำเอาสื่อประสม หลากๆ อย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานกัน ได้ค้นพบวิธีการที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น(คณะครุศาสตร์ ม.ราชภัฏสวนดุสิต, 2550, หน้า 17)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงสนใจสร้างสื่อประสมชุดส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์แก่เด็ก เพื่อเป็นแนวทางให้กับครูและ

ผู้ปกครองได้นำสื่อประสม ชุด ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ที่สร้างขึ้นไปใช้กับเด็กปฐมวัย รวมทั้งเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมประกอบสื่อประสม จัดกิจกรรมการอ่านนิทานให้มีความหมาย และเกิดประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านอื่นๆ เพื่อให้เด็กปฐมวัยเติบโตอย่างกลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและมีความรู้คู่คุณธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสื่อประสมชุดส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์และคู่มือการใช้งานสื่อประสมชุดส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อประสม ชุดส่งเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สำหรับเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ก่อนและหลังใช้สื่อประสมชุดส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

สมมติฐานการวิจัย

1. สื่อประสมชุดส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์มีผลต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ของเด็กปฐมวัย
- ตัวแปรต้น สื่อประสมชุดส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
- ตัวแปรตาม คุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ของเด็กปฐมวัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา ศึกษาเฉพาะการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยสื่อประสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นของเด็กปฐมวัย
2. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาเฉพาะเด็กปฐมวัยที่สังกัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดพัทลุง โดยเลือกจากศูนย์ที่มีบันทึกจากโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ศูนย์ที่มีความพร้อมทั้งด้านสถานที่ อุปกรณ์ และการสนับสนุนจากผู้บริหาร ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนางลาด สังกัดเทศบาล อ.เมือง จังหวัดพัทลุง
3. ขอบเขตทางด้านเวลา ปฏิบัติการทดลองระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2555 ถึงวันที่ 1 ธันวาคม 2556

ข้อจำกัดการวิจัย

เนื่องจากพื้นที่แต่ละจังหวัด จังหวัดมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวนมาก การวิจัยเชิงกึ่งทดลองไม่สามารถปฏิบัติการได้ทั่วถึง คณะผู้วิจัยจึงเลือกเพียง 1 ศูนย์แบบเจาะจงจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความพร้อมทั้งด้านสถานที่ อุปกรณ์ และการประสานงาน คือมีห้องเรียนที่แยกเป็นสัดส่วน มีอุปกรณ์การฉายวีซีดี คอมพิวเตอร์ และมีนักศึกษาหรือบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเป็นผู้ดูแลเด็ก เพื่อสามารถควบคุมและจัดตัวแปรแทรกซ้อนอื่นๆเกี่ยวกับห้องเรียน

นิยามศัพท์

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กเล็กที่มีอายุระหว่าง 2-4 ขวบ ที่เข้ารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดพัทลุง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ แหล่งเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย อายุ 2-4 ขวบ สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้ดูแลเด็ก พี่เลี้ยงเด็ก เป็นผู้รับผิดชอบในการเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา แก่เด็ก

สื่อประสม หมายถึง สื่อประสมชุด ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สำหรับเด็กปฐมวัย ได้แก่ สื่อวีซีดี ชุด นิทานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ หนังสือเสริมประสบการณ์ ชุดหนังสือนิทานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ หนังสือเสริมประสบการณ์คำคล้องจองส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ประกอบท่าทาง จำนวน 1 เล่ม แผนการจัดประสบการณ์การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยใช้นิทานเป็นฐานข้อมูล จำนวน 1 เล่ม

คุณธรรมจริยธรรม 8 ประการสำหรับเด็กปฐมวัย คือ ประมวลการประพฤติปฏิบัติที่ดีงามทั้งกาย วาจา และจิตใจ โดยถือประพฤติปฏิบัติเป็นนิสัยทั้งต่อตัวเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม คุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย มี 8 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ความขยัน คือ ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทน ไม่ท้อถอยเมื่อพบอุปสรรค ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับการใช้สติปัญญาแก้ปัญหาจนเกิดผลงานสำเร็จตามความมุ่งหมาย

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ผู้ที่มีความขยัน คือผู้ที่มีความตั้งใจทำอย่างจริงจังต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควร ผู้ที่เป็นคนสู้งาน มีความพยายาม ไม่ท้อถอย ถ้าเผชิญอุปสรรค รั้งงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

2. ความประหยัด คือ การรู้จักเก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของแต่พอควร พอประมาณ ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อ

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ผู้ที่มีความประหยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า รู้จักทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ของตนเองอยู่เสมอ

3. ความซื่อสัตย์ คือ ประพฤติตรงไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดภัยจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา ไม่ใช่เล่นท์กลศคคโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ ถูกต้อง

4. ความมีวินัย คือ การยึดมั่นในระเบียบแบบแผนข้อบังคับและข้อปฏิบัติซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎระเบียบ ของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร สังคม และประเทศ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ เช่น การแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบ เข้าแถวรับบริการตามลำดับ

5. ความสุภาพ คือ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ผู้ที่มีความสุภาพ คือ ผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าวรุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจา และท่าทาง แต่ในเวลาเดียวกันยังคงมีความมั่นใจในตนเอง เป็นผู้ที่มีมารยาทวางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

6. ความสะอาด คือ ปราศจากความมัวหมองทั้งกายใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่องใสเป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ผู้ที่มีความสะอาด คือ ผู้ที่รักษาร่างกายที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามสุขลักษณะ ผิดฝนจิตใจมิให้ชุ่มมัว จึงมีความแจ่มใสอยู่เสมอ

7. ความสามัคคี คือ ความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกัน ปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ เกิดการงานอย่างสร้างสรรค์ ปราศจากการทะเลาะวิวาท

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ผู้ที่มีความสามัคคี คือ ผู้ที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลังช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การทำงานสำเร็จลุล่วง แก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้ เป็นผู้มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมที่จะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ

8. ความมีน้ำใจ คือ ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเอง หรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ในความสนใจ ในความต้องการความจำเป็น ความทุกข์ของผู้อื่น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ผู้ที่เป็นคนมีน้ำใจ คือ ผู้ที่รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงานให้สำเร็จ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ต้องการช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

คุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย คือ เด็กปฐมวัยประพฤติตรงไม่เอนเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดภัยจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรง ไม่ใช่เล่นท์กลศคคโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ ถูกต้อง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้สื่อประสมชุดส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กปฐมวัยกลุ่มอื่นต่อไปได้
2. เด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมโครงการมีคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงขึ้น และเป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ และด้านอื่นๆแก่เด็กปฐมวัยต่อไป